C/2025/3795

17.9.2025.

P9_TA(2024)0374

Nacrt izmjene proračuna br. 1: izmjene proračuna za 2024. zbog revizije višegodišnjeg financijskog okvira

Rezolucija Europskog parlamenta od 25. travnja 2024. o stajalištu Vijeća o nacrtu izmjene proračuna br. 1/2024 Europske unije za financijsku godinu 2024. – izmjene proračuna za 2024. zbog revizije višegodišnjeg financijskog okvira (07432/2024 – C9-0048/2024 – 2024/0056(BUD))

(C/2025/3795)

Europski parlament,

— uzimajući u obzir članak 314. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,

— uzimajući u obzir članak 106.a Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju,

— uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 ([1]), a posebno njezin članak 44.,

— uzimajući u obzir opći proračun Europske unije za financijsku godinu 2024., konačno donesen 22. studenoga 2023. ([2]),

— uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU, Euratom) 2024/765 od 29. veljače 2024. o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) 2020/2093 kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027. ([3]),

— uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2024/792 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. veljače 2024. o uspostavi Instrumenta za Ukrajinu ([4]),

— uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2024/795 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. veljače 2024. o uspostavi Platforme za strateške tehnologije za Europu (STEP) i o izmjeni Direktive 2003/87/EZ te uredaba (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 i (EU) 2021/241 ([5]),

— uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027. (Uredba o VFO-u) ([6]),

— uzimajući u obzir Međuinstitucijski sporazum od 16. prosinca 2020. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava ([7]),

— uzimajući u obzir Odluku Vijeća (EU, Euratom) 2020/2053 od 14. prosinca 2020. o sustavu vlastitih sredstava Europske unije te o stavljanju izvan snage Odluke 2014/335/EU, Euratom ([8]),

— uzimajući u obzir Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća od 8. studenoga 2023. o uspostavi Instrumenta za reforme i rast za zapadni Balkan (COM(2023)0692),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 27. veljače 2024. o Nacrtu uredbe Vijeća o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) 2020/2093 kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027. ([9]),

([1]) SL L 193, 30.7.2018., str. 1.
([2]) SL L, 2024/207, 22.02.2024., ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/budget/2024/207/oj?locale=hr.
([3]) SL L, 2024/765, 29.2.2024., ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj?locale=hr.
([4]) SL L, 2024/792, 29.2.2024., ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj?locale=hr.
([5]) SL L, 2024/795, 29.2.2024., ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj?locale=hr.
([6]) SL L 433 I, 22.12.2020., str. 11.
([7]) SL L 433 I, 22.12.2020., str. 28.
([8]) SL L 424, 15.12.2020., str. 1.
([9]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2024)0082.

— uzimajući u obzir nacrt izmjene proračuna br. 1/2024 koji je Komisija usvojila 29. veljače 2024. (COM(2024)0080),

— uzimajući u obzir stajalište o nacrtu izmjene proračuna br. 1/2024 koje je Vijeće usvojilo 19. ožujka 2024. i proslijedilo Europskom parlamentu 21. ožujka 2024. (07432/2024 – C9-0048/2024),

— uzimajući u obzir članke 94. i 96. Poslovnika,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračune (A9-0174/2024),

A. budući da su u zajedničkoj izjavi priloženoj dogovoru o općem proračunu Europske unije za financijsku godinu 2024. Parlament i Vijeće pozvali Komisiju da predloži izmjenu proračuna čim se postigne dogovor o reviziji Uredbe o VFO-u kako bi se proračun za 2024. uskladio s revidiranom Uredbom o VFO-u te su se obvezali da će bez nepotrebne odgode razmotriti nacrt izmjene proračuna, uzimajući u obzir hitnost tog pitanja;

B. budući da je Nacrt izmjene proračuna br. 1/2024 stoga usmjeren na uključivanje potrebnih promjena koje proizlaze iz nedavno dogovorene revizije VFO-a u proračun za 2024.; budući da se u Nacrtu izmjene proračuna br. 1/2024 rashodi povećavaju za 5 833,7 milijuna EUR u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza i 4 143,6 milijuna EUR u odobrenim sredstvima za plaćanja;

C. budući da se, uz promjene koje proizlaze iz revizije VFO-a, Nacrtom izmjene proračuna br. 1/2024 uvode i izmjene proračunskih napomena za rashode za potporu programa Digitalna Europa kako bi se omogućilo pokrivanje troškova vanjskog osoblja potrebnog Uredu za umjetnu inteligenciju, koji će se osnovati u skladu s nedavno donesenim Aktom o umjetnoj inteligenciji;

1. pozdravlja Nacrt izmjene proračuna br. 1/2024, koji uključuje važna povećanja sredstava koja je Parlament predložio u svojem čitanju proračuna i koja se nisu mogla uključiti u proračun za 2024. zbog kašnjenja u donošenju revidirane Uredbe o VFO-u;

2. naglašava da će donošenjem Nacrta izmjene proračuna br. 1/2024 proračun Unije za 2024. biti svrsishodniji, fleksibilniji i bolje opremljen za svladavanje izazova s kojima se Unija suočava;

3. pozdravlja prijedlog da se mobilizira 4,8 milijardi EUR iz novouspostavljene pričuve za Ukrajinu kako bi se omogućila isplata bespovratnih sredstava; podsjeća da za isplatu zajmova nije potrebna izmjena proračuna i da stoga Unija već pruža potporu ukrajinskoj vladi kako bi mogla održati pružanje osnovnih usluga; naglašava da će financijska potpora koja se temelji na bespovratnim sredstvima i zajmovima u okviru Instrumenta za Ukrajinu pomoći Ukrajini da održi funkcioniranje države i pružanje osnovnih usluga te pritom doprinijeti njezinu putu prema obnovi, oporavku, reformi i članstvu u Uniji;

4. ističe da će proračunska nomenklatura za Instrument za Ukrajinu, uvedena Nacrtom izmjene proračuna br. 1/2024, pomoći osigurati da proračunsko tijelo može provoditi odgovarajući nadzor nad potrošnjom; pozdravlja uključivanje u Instrument isplate subvencija za kamatne stope za makrofinancijsku pomoć dodijeljenu Ukrajini 2022., čime će se smanjiti pritisak na naslov 6. (Susjedstvo i svijet), posebno na pričuvu Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa;

5. podsjeća da subvencije za kamatne stope za zajmove makrofinancijske pomoći plus (MFP+) isplaćene Ukrajini trebaju pokriti države članice; žali zbog toga što tri nacionalna sporazuma o doprinosu još uvijek nisu na snazi; ističe da je uključivanje 5 milijuna EUR u proračun za 2024. bilo privremeno podložno alternativnom rješenju za financiranje, u skladu s jednostranim izjavama Komisije i Parlamenta priloženima dogovoru o proračunu za 2024.; stoga očekuje da će se 5 milijuna EUR oduzeti od odgovarajuće linije u predstojećem nacrtu izmjene proračuna za 2024.;

6. pozdravlja povećanje od 376 milijuna EUR za Europski fond za obranu (EFO) u 2024., koje proizlazi iz Uredbe o Platformi za strateške tehnologije za Europu (STEP) ([10]); primjećuje da, za razliku od zakonodavnog financijskog izvještaja priloženog prijedlogu STEP-a, Komisija sad smatra da 2024. nisu potrebna dodatna odobrena sredstva za plaćanje; poziva Komisiju da strože nadzire potrebe za plaćanjem;

([10]) COM(2023)0335.

7. primjećuje da je Komisija 5. ožujka 2024. iznijela prijedlog za uspostavu europskog programa ulaganja u obranu, novog programa obrane za razdoblje 2025. – 2027., kojim se predviđa prijenos od 1,5 milijardi EUR iz EFO-a, što je točan iznos za koji će se povećati sredstva EFO-a dogovorena u okviru STEP-a; ponavlja svoje dugogodišnje stajalište da novi politički prioriteti zahtijevaju nova sredstva; ustraje u tome da se dodatna sredstva dodijeljena EFO-u u preostalom razdoblju VFO-a koriste za ciljeve STEP-a, u skladu sa sporazumom suzakonodavaca;

8. pozdravlja činjenicu da je dodatnih 500 milijuna EUR za zapadni Balkan stavljeno u pričuvu do donošenja predložene uredbe o uspostavi Instrumenta za reforme i rast za zapadni Balkan; ističe da ne smatra da je nomenklatura, kako je utvrđena u nacrtu izmjene proračuna br. 1/2024, svrsishodna te da zajedno s Vijećem namjerava preispitati nomenklaturu u okviru proračunskog postupka za 2025. kako bi se osigurao odgovarajući politički i proračunski nadzor;

9. primjećuje da je od ukupno 3,1 milijarde EUR povećanja za naslov 6. između 2024. i 2027. dogovorenih u reviziji VFO-a samo 500 milijuna EUR uključeno u Nacrt izmjene proračuna br. 1/2024; nadalje ističe da planirana preraspodjela sredstava u okviru tog naslova nije uključena; ponavlja svoj zahtjev Komisiji da proračunskom tijelu dostavi detaljne informacije o tome kako namjerava upravljati svim promjenama u programima i posebnim instrumentima koje proizlaze iz revizije VFO-a;

10. pozdravlja činjenicu da će Unija moći bolje odgovoriti na krize zbog povećanih financijskih sredstava za prirodne katastrofe i druge hitne situacije uključene u Nacrt izmjene proračuna br. 1/2024; primjećuje da se Nacrtom izmjene proračuna br. 1/2024 stvaraju nove linije u skladu s odlukom o podjeli pričuve za solidarnost i pomoć u nuždi na dva dijela: europsku pričuvu za solidarnosti za prirodne katastrofe i izvanredna stanja u području javnog zdravlja unutar Unije i u državama pristupnicama te pričuvu za pomoć u nuždi za brzi odgovor na hitne situacije u Uniji i izvan nje; smatra da će nova struktura olakšati upravljanje sredstvima i podsjeća na važnost brze obrade zahtjeva u okviru Fonda solidarnosti Europske unije i pravodobne mobilizacije tih dviju pričuva kako bi se osigurala brza isplata sredstava;

11. podsjeća da humanitarna pomoć Ukrajini nije pokrivena Instrumentom za Ukrajinu te u potpunosti očekuje da će potrebe na globalnoj razini ostati visoke te da će se vjerojatno dodatno povećati 2024. u kontekstu u kojem je humanitarna pomoć nedovoljno financirana; uzimajući u obzir izvršenje proračuna zadnjih godina poziva Komisiju da pomno prati potrebe za humanitarnom pomoći i da proračunskom tijelu pravovremeno predloži sve potrebne mjere; u tom pogledu podsjeća da je u okviru revizije VFO-a instrument fleksibilnosti ojačan za oko 500 milijuna EUR za 2024.;

12. konstatira da su, u skladu s revidiranom Uredbom o VFO-u, sredstva dodijeljena Europskom fondu za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom za 2024. smanjena na 33,8 milijuna EUR; poziva Komisiju da prati provedbu EGF-a i poziva sve institucije da poduzmu sve potrebne mjere kako bi se osiguralo ispunjavanje svih opravdanih zahtjeva za potporu iz EGF-a, kao izraz solidarnosti Unije;

13. prima na znanje izmjene proračunskih napomena kako bi se omogućilo da se programom Digitalna Europa financiraju troškovi zapošljavanja ugovornog osoblja Ureda za umjetnu inteligenciju osnovanog u skladu s nedavno donesenim Aktom o umjetnoj inteligenciji; ističe da je takvo zaobilazno rješenje potrebno samo zbog nedostatnih sredstava u okviru naslova 7. (Administracija), Komisijine samostalne kadrovske politike i odbijanja Vijeća da se pozabavi administrativnim rashodima u reviziji VFO-a; ustraje u tome da je pokrivanje troškova osoblja za novi Ured na taj način prihvatljivo samo kao privremeno rješenje i da ne predstavlja presedan, da se mora pronaći dugoročno strukturno rješenje u okviru naslova 7. izvan trenutačnog VFO-a i da se potrošnja u okviru naslova 7. mora ostvariti na razini kojom se jamči djelotvorna i učinkovita uprava Unije;

14. podsjeća da je Komisija u svojem pismu o izvršivosti u kojem se ocjenjuju odgovarajuća tumačenja proračuna Parlamenta i Vijeća za 2024. navela da bi proračunske napomene u pravilu trebale odražavati pravnu osnovu i da bi ih trebalo preispitati samo ako je to potrebno kako bi se uzele u obzir promjene u primjenjivim pravnim osnovama te da ne bi trebali predlagati nikakve izmjene općih i posebnih ciljeva programa ili djelovanja koji nisu izričito navedeni u temeljnim aktima; očekuje da će Komisija, s obzirom na očitu fleksibilnost iskazanu izmjenom napomena za program Digitalna Europa kako bi se omogućilo zapošljavanje vanjskog osoblja koje nije povezano s provedbom programa, primijeniti istu razinu fleksibilnosti pri procjeni svih izmjena proračunskih napomena koje Parlament ili Vijeće mogu predložiti u proračunskom postupku za 2025.;

15. prihvaća stajalište Vijeća o nacrtu izmjene proračuna br. 1/2024;

16. nalaže svojoj predsjednici da proglasi izmjenu proračuna br. 1/2024 konačno donesenom i da je da na objavu u *Službenom listu Europske unije*;

17. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te nacionalnim parlamentima.